

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om passhantering vid polismyndigheterna;

beslutade den 19 februari 2001.

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 29 § första stycket passförordningen (1979:664) och 13 § första stycket 1 förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen och meddelar följande allmänna råd.

1 kap. Passansökan

Ansökningsblankett

1 § Blanketten Passansökan (RPS 531.3) skall användas för passansökan. På blanketten skall passtyp anges med beteckningarna; V (vanligt), E (extra) eller P (provisoriskt).

För ett barn som inte är skrivkunnigt skall ett streck göras i fältet för namnteckning på ansökningsblanketten samt, vid en ansökan om ett provisoriskt pass, även i passformuläret. För andra personer som inte är skrivkunniga skall det anges "Ej skrivkunnig/not able to write".

Kan sökanden av någon annan anledning inte teckna sitt namn, skall det anges "Kan ej underteckna/not able to sign".

Allmänna råd

Uppgift om längden på ett barn under fem år behöver inte anges. Om längduppgift saknas, bör detta markeras med ett streck på ansökan.

Fotografi

2 § Ett fotografi som ges in vid ansökan skall uppfylla följande krav.

1. Fotografiet får vara högst ett år gammalt.
2. Ansiktet skall vara avbildat snett framifrån. Hela huvudet skall vara synligt och får inte vara vridet åt sidan mer än att båda ögonen är helt synliga. Blicken skall vara riktad mot kamerans lins.
3. Näsans profil och ett öra skall synas tydligt.
4. Bakgrunden skall vara ljus. Ansiktet skall vara jämnt belyst och det får inte finnas skuggor i bakgrunden.
5. Pupillerna skall synas tydligt. Mörka glasögon får inte bäras i annat fall än då detta är påkallat av medicinska skäl. Reflexer får inte synas i glasögonen.

RPSFS 2001:3 FAP 530-1

Utkom från trycket
den 19 mars 2001

6. Huvudbonad eller liknande får inte bäras.

Undantag från förbudet att bära huvudbonad eller liknande får medges av religiösa eller andra särskilda skäl. I ett sådant fall behöver inte heller kravet på att ett öra skall synas tydligt vara uppfyllt.

Om ett pass för ett barn under fem år förses med ett fotografi, behöver kraven på att ansiktet skall vara avbildat snett framifrån eller att ett öra skall synas inte vara uppfyllda.

Allmänna råd

Om en sökande åberopar religiösa eller andra särskilda skäl, behöver skälen inte styrkas. Sådana särskilda skäl kan vara att sökanden bär huvudbonad till följd av medicinsk behandling. Enbart den omständigheten att en sökande har en frisyr som täcker örat bör inte betraktas som särskilda skäl.

3 § Fotografiet skall renskuret vara 35 mm brett, 45 mm högt och ha rundade eller skarpa hörn. Avståndet mellan ögon (pupill) och hakspets skall vara 14-20 mm.

Fotografiet skall vara analogt eller digitalt framställt. Det skall ha god färgbalans, kontrast och skärpa. Gråskalan skall ha jämn gradation.

I digitala fotografier får inte enskilda bildpunkter uppfattas med blotta ögat. Det utskrivna fotografiet skall ha en kvalitet som motsvarar ett analogt fotografi.

Om ett pass för ett barn under fem år förses med ett fotografi, behöver kravet på att avståndet mellan ögonen och hakspetsen skall vara 14-20 mm inte vara uppfyllt.

Personbevis m.m.

4 § Ett personbevis som ges in vid ansökan får inte vara äldre än tre månader.

Om sökanden saknar personnummer, skall passmyndigheten göra en framställning till det lokala skattekontoret om att ett personnummer eller samordningsnummer fastställs.

Vårdnadshavares medgivande

5 § Vårdnadshavares medgivande enligt 2 § andra stycket 1 e passförordningen (1979:664) skall lämnas på baksidan av blanketten Passansökan (RPS 531.3) eller på blanketten Bilaga till passansökan (RPS 531.2) eller på annat likvärdigt sätt. Blanketten skall undertecknas av barnets vårdnadshavare eller, om barnet har två vårdnadshavare, av båda vårdnadshavarna. Respektive vårdnadshavares namnteckning skall vara bevittnad.

6 § Om en förälder är ensam vårdnadshavare, skall detta styrkas genom en kopia av lagakraftvunnen dom eller beslut, såvida passmyndigheten inte erhållit uppgiften från Polisens person- och adresssystem i passsystemet. Om båda föräldrarna har lämnat sitt medgivande, behöver dom eller beslut inte visas upp.

Om någon annan person än förälder är vårdnadshavare, skall dennes behörighet att lämna passmedgivande styrkas genom en kopia av dom eller beslut.

Om en kopia av en dom eller ett beslut bifogas ansökan, skall detta antecknas på ansökningsblanketten.

7 § Uppkommer fråga om att utan vårdnadshavares medgivande utfärda pass för barn under arton år, skall enligt 3 § andra stycket passförordningen (1979:664) yttrande inhämtas från en sådan kommunal nämnd som fullgör uppgifter inom socialtjänsten. Yttrande behöver dock inte inhämtas, om det är uppenbart att passansökan skall bifallas.

Allmänna råd

Enligt 7 § 2 passlagen (1978:302) kan det göras undantag från kravet på vårdnadshavarens medgivande, om synnerliga skäl bedöms föreligga. Exempel på sådana skäl är när en av vårdnadshavarna vistas utomlands och det är uppenbart att dennes medgivande skulle ha lämnats eller, när det gäller fosterbarn utan särskilt förordnande av domstol i vårdnadsfrågan, den naturliga kontakten med de biologiska föräldrarna kan anses bruten.

Ansökan om pass av svensk medborgare som är bosatt utomlands

8 § En notering om ett beslut enligt 5 § passförordningen (1979:664) skall göras på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar. Noteringen skall göras på sätt som framgår av 6 kap. 2-3 §§ i dessa föreskrifter.

Allmänna råd

Om en sökande som är bosatt utomlands och som innehar ett giltigt pass inte kan styrka sitt svenska medborgarskap, kan giltighetstiden för passet förlängas för återresa till bosättningslandet.

Saknar en sådan sökande ett giltigt pass, kan ett provisoriskt pass eller undantagsvis ett vanligt pass utfärdas.

Vid utfärdande av ett provisoriskt pass eller ett vanligt pass bör kontakt tas med Utrikesdepartementet som kan bistå passmyndigheten med råd i medborgarskapsfrågan och med den utredning som behöver göras.

2 kap. Kontroll av sökandens uppgifter m.m.

1 § Passmyndigheten skall noggrant kontrollera sökandens identitet och att fotografiet föreställer sökanden. En uppvisad identitetshandling skall granskas med avseende på äkthet.

2 § Enligt 2 § tredje stycket passförordningen (1979:664) åligger det sökanden att genom företeende av identitetskort eller körkort eller på annat tillförlitligt sätt styrka sin identitet i samband med ansökningen.

Identiteten är styrkt på ett tillförlitligt sätt, om sökanden

1. är känd av passmyndigheten,
2. uppvisat ett svenskt pass som inte får vara äldre än tre månader efter giltighetstidens utgång, eller
3. uppvisat en skriftlig försäkran av en vårdnadshavare, make eller maka, sambo eller ett myndigt syskon att sökandens uppgifter om identiteten är riktiga. Den som lämnar en sådan försäkran skall vara närvarande vid identitetskontrollen av sökanden och skall därvid styrka sin egen identitet genom någon sådan identitetshandling som anges i denna bestämmelse.

Ett uppvisat identitetskort skall vara giltigt och certifierat av Standardiseringen i Sverige (SIS) och utfärdat av arbetsgivare, bank eller Posten AB.

Allmänna råd

Vid tveksamhet om ett SIS-märkt identitetskort med ett visst nummer har utfärdats för en viss person bör en kontroll göras hos tillverkaren av kortet.

3 § Om sökanden vid ansökan om ett nytt pass anmäler att ett giltigt pass har förstörts eller förkommit, skall sökanden lämna uppgift om detta i passansökan eller i en särskild förklaring enligt 2 § andra stycket 1 b passförordningen (1979:664). När en sådan redogörelse lämnas skall det göras en kontroll i passregistret att passet har antecknats som förkommit. Saknas en sådan anteckning, skall en uppdatering göras skyndsamt.

4 § Om det framkommer att passhinder kan föreligga när en uppgift förs in i passregistret, skall en undersökning göras genom slagningar i passregistret, misstankeregistret (MR) och belastningsregistret (BR) samt personefterlysningsregistret (EPU).

Visar undersökningen att passhinder inte föreligger, skall en uppgift om att passansökan bifalls föras in i passregistret.

Allmänna råd

Polismyndigheten bör utfärda lokala föreskrifter om hur ett ärende om passhinderundersökning skall diarieföras, handläggas, dokumenteras m.m.

3 kap. Insändande av blankett för passansökan

1 § När uppgifter i en ansökan i sin helhet har överförts elektroniskt till passregistret och AB Svenska Pass, och passmyndigheten har avslutat ärendet med bifall till ansökan, skall blanketten för passansökan snarast sändas till Rikspolisstyrelsen.

2 § Om reservrutinen skall användas för överföring av uppgifter i passansökan till passregistret och AB Svenska Pass, skall blanketten för passansökan, vid beslut om bifall till ansökan, omedelbart sändas till AB Svenska Pass.

4 kap. Utlämnande av vanligt eller extra pass

1 § Vid ansökan skall sökanden tillfrågas om passet skall lämnas ut genom Posten AB eller hämtas hos passmyndigheten.

2 § Är sökandens tidigare pass giltigt vid tidpunkten för passansökan och makuleras det inte i samband med ansökan, skall det nya passet lämnas ut hos en passmyndighet. Vid utlämnandet skall det tidigare passet ges in till passmyndigheten för makulering.

Allmänna råd

Om det vid ansökningstillfället är känt att sökanden kommer att begära eftersändning av sin post till utlandet, bör sökanden upplysas om att en värdeförsändelse som innehåller ett pass inte eftersänds till utlandet.

5 kap. Påminnelse och förstöring

1 § Om ett pass inte har avhämtats inom den tid som passmyndigheten finner skälig, skall myndigheten sända en påminnelse till sökanden i vanligt brev med mottagningsbevis eller i en rekommenderad försändelse med mottagningsbevis.

Allmänna råd

En påminnelse bör sändas till sökanden senast tre månader efter det att passet har utfärdats. Normalt bör endast en påminnelse sändas.

2 § Om ett pass inte har avhämtats inom skälig tid efter det att en påminnelse har sänts till sökanden, skall passmyndigheten makulera passet. En uppgift om att passet har makulerats skall noteras i passregistret.

Allmänna råd

Passmyndigheten bör makulera passet tidigast en månad efter det att en påminnelse har sänts till sökanden.

6 kap. Ändring och tillägg i vanligt pass

1 § Införda uppgifter i ett vanligt pass får ändras eller förses med tillägg av passmyndigheten

1. vid förlängning av passets giltighetstid,
2. vid begränsning av passets giltighetstid eller giltighetsområde, och
3. när en uppgift som begärs införd är av betydelse för att passet skall kunna användas för sitt ändamål.

Den nya uppgiften skall antecknas på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar.

2 § Om giltighetstiden för ett giltigt pass skall förlängas, skall detta anges enligt följande mönster:

”Giltighetstiden förlängs t.o.m. 30 JUN/JUN 00 för en resa till Österrike.”

”Validity is extended until 30 JUN/JUN 00 for one journey to Austria.”

3 § Under den ändrade texten eller tillägget skall myndighetens stämpel anbringas tillsammans med datum och underskrift av beslutande tjänsteman.

7 kap. Kollektivpass

Utfärdande m.m.

1 § Kollektivpass skall utfärdas på blanketten Kollektivpass (RPS 534.2).

Kollektivpass för ungdomar under 21 år skall utfärdas på blanketten Kollektivpass för ungdomar (RPS 534.1).

En kopia av ett utfärdat kollektivpass skall omgående sändas till Rikspolisstyrelsen.

2 § Om ett kollektivpass för ungdomar utfärdas att gälla för såväl svenska medborgare som för flyktingar eller statslösa, skall personerna förtecknas var för sig under rubrikerna, ”Svenska medborgare”, ”Flyktingar” respektive ”Statslösa”.

3 § Skall flyktingar och statslösa personer tas upp i ett kollektivpass för ungdomar, skall detta begränsas att gälla för resa till de länder som, vid tillträdet till den europeiska överenskommelsen den 16 december 1961 om ungdomars resor på kollektivpass, avgett förklaring av innebörd att bestämmelserna i överenskommelsen också gäller flyktingar och statslösa personer som är bosatta i Sverige.

4 § Ett kollektivpass för ungdomar skall utfärdas i ett original jämte det antal kopior sökanden begär. Ändringar och tillägg i ett kollektivpass för ungdomar får göras endast av den utfärdande passmyndigheten. Åtgärden skall bestyrkas av myndigheten samt signeras och dateras. En (1) kopia av ett utfärdat kollektivpass för ungdomar skall omgående sändas till Rikspolisstyrelsen.

Underrättelse till reseledaren vid utfärdande av kollektivpass för ungdomar under 21 år

5 § Passmyndigheten skall underrätta reseledaren om dennes åligganden enligt den europeiska överenskommelsen den 16 december 1961 om ungdomars resor på kollektivpass, d.v.s.

1. att göra sig underrättad om viseringsbestämmelser och individuella legitimationskrav samt det antal kopior av kollektivpass besökslandet fastställt,

2. att ta hand om kollektivpasset,

3. att åtfölja gruppen och ansvara för att gruppen hålls samlad,

4. att se till att gränsformaliteterna iakttas, och

5. att omedelbart underrätta den lokala polismyndigheten och diplomatisk eller konsular representation för Sverige samt gränsmyndigheten på den plats varifrån avresan från besökslandet äger rum, om en medlem blir skild från gruppen och inte återvänder till Sverige.

8 kap. Provisoriskt pass

Giltighetstid

1 § Giltighetstiden för ett provisoriskt pass skall anpassas till den tid som sökanden behöver för att genomföra en eller flera resor i en omedelbar följd.

Om sökanden har behov av ett pass för en resa till ett land, vilket kräver att passet vid inresa i det landet skall vara giltigt under en viss minsta tid, får giltighetstiden anpassas till det kravet.

Allmänna råd

Utfärdas ett provisoriskt pass när sökanden skall genomföra flera resor i en omedelbar följd, bör en anteckning göras om att passet gäller för flera resor. Anteckningen bör göras på den sida i passet som är avsedd för myndighetens särskilda noteringar, enligt följande exempel:

”Passet gäller för mer än en resa från och till Sverige under tiden 2000-03-10—17.”

Fotografi

2 § En kopia eller dubblett av det fotografi som lämnas in vid ansökan skall fästas på ansökningsblanketten.

Uppgifter på personsidan

3 § Vid en manuell utskrift av ett pass skall uppgifterna textas med en kulspetspenna som ger arkivbeständig blå eller svart text.

4 § Kön skall anges med K/F för kvinna och M/M för man.

5 § Födelse- och utfärdningsdatum för passets sista giltighetsdag skall anges. Dag och år skall anges var för sig med två siffror, med dag först och år sist.

Däremellan skall månad anges, med de tre första bokstäverna i månadens namn på svenska och de tre första bokstäverna i månadens namn på engelska enligt följande mönster:

Den 13 september 1951 skrivs "13 SEP/SEP 51."

6 § När behövliga uppgifter har fyllts i, fotografiet har satts fast och sökanden har skrivit sin namnteckning skall personsidan lamineras. Fotografiet skall därefter stämpas med en präglingspress, så att ungefär en fjärdedel av stämpeln täcker högra övre delen av fotografiet.

Utlämnande av provisoriskt pass

7 § Innan passet lämnas ut skall behövliga uppgifter föras in i passregistret. Datum för utlämnande skall noteras på passansökan.

Insändande av blankett för passansökan

8 § Efter det att ärendet har avslutats med bifall till ansökan skall blanketten för passansökan snarast sändas till Rikspolisstyrelsen.

Beställning och registrering av passformulär

9 § Passmyndigheten skall beställa passformulär hos AB Svenska Pass. En beställning får motsvara högst sex månaders beräknad förbrukning.

10 § Passformulär skall registreras i passnummerregistret när de tas emot av passmyndigheten. Formulär som, på grund av felskrivning, feltryck, förlust eller dylikt, inte har resulterat i ett utfärdat pass skall avregistreras i passnummerregistret.

Inventering och förvaring av passformulär m.m.

11 § En inventering av passformulär skall göras varje månad. Inventeringen skall dokumenteras. Om inventeringen visar att uppgifter om mottagna passformulär och utfärdade pass inte stämmer överens, skall passmyndigheten omedelbart utreda orsaken och vidta lämpliga åtgärder. I förekommande fall skall felande passnummer spärras i passnummerregistret.

12 § Felaktiga passformulär, med t.ex. feltryck, skall sändas till Rikspolisstyrelsen. Felskrivna passformulär skall förstöras på ett sådant sätt att de inte kan återskapas.

13 § Passformulär och präglingsspress för pass skall förvaras under uppsikt eller på något annat säkert sätt så att de inte är åtkomliga för obehöriga.

14 § Polismyndigheten skall utse en särskild befattningshavare med ansvar för att registrering och inventering av passformulär genomförs samt att passformulär och präglingsspress förvaras säkert.

Pass som har tagits om hand

15 § Om en passmyndighet har tagit om hand ett provisoriskt pass enligt 13 § passförordningen (1979:664) skall det makuleras av myndigheten.

Om giltighetstiden för passet inte har gått ut, skall en uppgift om att passet har makulerats föras in i passregistret.

Allmänna råd

Saknas uppgifter i passregistret om ett pass som har tagits om hand, bör kontakt tas med den passmyndighet som har utfärdat passet.

9 kap. Extra pass

1 § Enligt 14 § passförordningen (1979:664) får ett extra pass utfärdas för en passinnehavare som för sitt arbete eller av annat särskilt skäl har behov av mer än ett giltigt pass.

Allmänna råd

Särskilda skäl kan föreligga t.ex. om

1. sökanden skall resa till länder mellan vilka det råder sådana politiska förhållanden som gör det omöjligt att resa in i ett av länderna med ett vanligt pass, vilket har använts för en resa till ett annat av länderna,

2. sökanden vid en resa måste ha sitt vanliga pass inlämnat hos en utländsk myndighet för att erhålla visering eller uppehållstillstånd avseende en annan resa, eller

3. ett vanligt pass har fulltecknats genom inrese-, utrese- eller viseringsstämplingar innan passets giltighetstid har gått ut och det i passet finns en visering som fortfarande gäller.

2 § Giltighetstiden för ett extra pass får inte överstiga giltighetstiden för det vanliga passet eller viseringen.

10 kap. Återkallelse av pass m.m.

1 § Uppgifter om beslut att återkalla ett pass, att begränsa giltighetstiden för ett pass eller att häva en provisorisk återkallelse av ett pass skall noteras i passregistret.

11 kap. Makulering av pass

1 § Makulering av pass skall ske genom att

1. främre pärmen, personsidan och sidorna 1-2 håslås med håslag på tre ställen, eller
2. främre pärmen, personsidan samt sidorna 1-2 håslås på tre ställen med hålstans i form av fyruddig stjärna med minimimått 10 x 10 mm.

12 kap. Undantag

1 § Rikspolisstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder i kraft den 1 april 2001, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för verkställighet av passlagen (1978:302) och passförordningen (1979:664) (RPSFS 1998:3, FAP 530-1) skall upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

STEN HECKSCHER

Ingemar Svensson
(Rättssekretariatet)